

Utbildningsinspektion i Lillegårdsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–5

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Partille kommun och besökt Lillegårdsskolan den 3-4 april 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Lillegårdsskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Lillegårdsskolan intervjuades elever, personal, rektorn och föräldrar. Inspektörerna besökte även lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Lillegårdsskolan	Antal elever
Förskoleklass	51
Grundskola	218

Källa: Lillegårdsskolan

Utbildningen vid Lillegårdsskolan omfattar förskoleklass samt grundskola årskurserna 1–5.

Verksamheten är organiserad i två spår. Varje spår består av två elevgrupper med förskoleklass och årskurserna 1–2 samt en åldershomogen elevgrupp för respektive årskurs 3, 4 och 5. I varje spår finns förskollärare, grundskollärare och fritidspedagog.

Vid Lillegårdsskolan bedrivs också skolbarnsomsorg. Denna verksamhet bedöms i en särskild verksamhetsrapport.

Lillegårdsskolan är belägen i utkanten av centrala Partille och består av flera byggnader.

Helhetsbedömning

Inspektionen visar att det vid Lillegårdsskolan finns goda förutsättningar för elevernas utveckling och lärande. Eleverna upplever att de har en trygg miljö för lärande och att de trivs i skolan. Lärarna poängterar vikten av att lära på olika sätt och att eleverna ska känna att de lyckas i sitt skolarbete. I skolan finns kamratstöd-jare och ett antimobbningsteam. Detta arbete har bidragit till att skapa en lugn och trygg miljö i skolan. Vid intervjuer framkommer dock att det finns variation mellan lärare hur de förhåller sig gentemot eleverna och i vilken utsträckning de lyckas skapa en god anda i klassen. Föräldrar upplever att skolan har för få vuxna för att personalen ska ha möjlighet att se alla elever. Inspektörerna vill peka på vikten av att skolan diskuterar värdegrundsfrågorna och kommer fram till ett gemensamt förhållningssätt gentemot eleverna bland annat när det gäller gemensamma regler.

För att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling har skolan en likabehandlingsplan. Skolans likabehandlingsplan uppfyller dock inte lagens krav fullt ut. Exempelvis saknas en beskrivning av rutiner för uppföljande insatser och hur händelser och åtgärder ska dokumenteras.

Skolan kan enligt inspektörerna ännu bättre ta till vara de goda förutsättningarna som finns för verksamheten och komma längre i arbetet med att uppfylla de nationella målsättningarna. Exempelvis kan lärarna tydligare för eleverna koppla arbetet i skolan till målen för utbildningen och på så sätt öka elevernas medvetenhet om målen. Skolan bör också utveckla uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat. I skolan görs ingen systematisk uppföljning eller utvärdering av elevernas kunskapsresultat i andra ämnen än engelska, matematik och svenska. En förutsättning för att skolan ska kunna ha en uppfattning om hur man lyckas är att systematiskt följa upp och utvärdera kunskapsresultaten. Ett sådant underlag är också en förutsättning för att kunna göra utvärderingar, analyser och förstå hur olika metoder och arbetssätt i verksamheten står i relation till kunskapsresultat vid den egna skolan. Kvalitetsarbetet i skolan bör förbättras så att det omfattar alla delar av verksamheten, en bedömning och en analys av måluppfyllelsen samt en uppföljning av likabehandlingsplanen och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidta för att öka måluppfyllelsen.

Skolans kvalitetsredovisning har brister i bedömningen av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och i analysen därav. Som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot att nå de nationella målen.

Sammantaget bedömer inspektörerna mot bakgrund av skolans förutsättningar att måluppfyllelsen kan öka, bland annat genom ett bättre kvalitetsarbete där analys och utvärdering av verksamheten i högre grad får ligga till grund för det fortsatta arbetet och genom att öka elevernas medvetenhet om målen för utbildningen så att de kan få bättre möjligheter till inflytande över sitt lärande. Undervisningsmål och metoder måste ytterligare prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Svenska som andraspråk ges som stöd inom ämnet svenska och inte som ett eget ämne (2 kap. 16 § grundskoleförordningen).
- Eleverna får inte undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap före utgången av årskurs 5 vilket medför att de inte ges möjlighet att nå målen i ämnet för årskurs 5 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, förordningen om kursplaner för grundskolan och bilaga 3 till skollagen).
- Skolan gör inte en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolans kvalitetsredovisningar uppfyller inte kraven i förordningen (3 och 4 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Varje elevs kunskapsresultat bör i högre utsträckning följas upp och utvärderas.
- Skolan bör utveckla sitt arbete med de individuella utvecklingsplanerna.
- Skolan bör arbeta för att öka elevernas kännedom om målen för utbildningen samt öka elevernas inflytande över undervisningen.
- Skolan bör utveckla arbetet med elevernas formella inflytande.

4 (17)

- Samverkan mellan förskoleklass och skola bör utvecklas.
- Pedagogisk samverkan mellan grundskolans årskurser bör förbättras för att stödja elevernas långsiktiga lärande och utveckling för att nå målen.
- Skolan bör utreda om alla elever i behov av särskilt stöd får berättigat stöd.
- Skolan bör utveckla sina åtgärdsprogram.
- Skolans kvalitetsarbete bör utvecklas.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1. Andel elever vid Lillegårdsskolan i procent som bedöms ha uppnått kravnivån för samtliga delprov vid nationella ämnesprov i årskurs 5.

	2006	2007
Engelska	91	100
Matematik	89	86
Svenska/SVA ¹	91	100

Källa: Kommunens statistik

Kommentar:

Eleverna testas i svenska i årskurs 2 och i matematik i årskurs 3 enligt den så kallade Partillemodellen, samt med hjälp av de nationella ämnesproven för årskurs 5. Tabell 1 visar andel elever i procent som bedöms ha uppnått kravnivån för samtliga delprov vid nationella ämnesprov i årskurs 5. Elevernas kunskapsresultat dokumenteras i ämnena engelska, matematik och svenska.

¹ Svenska som andraspråk

En samlad bild av skolans resultat i förhållande till kursplanernas mål i årskurs 5 saknas dock.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framtysyttande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av mindre god kvalitet. Bedömningen grundar sig på att elevernas kunskapsresultat bör följas upp och utvärderas i samtliga ämnen och att skolan bör utveckla sitt arbete med de individuella utvecklingsplanerna.

Inom området finns följande förbättringsbehov.

Uppföljning av alla ämnen

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling.

I årskurserna 1–5 genomförs diagnoser av olika slag i engelska, matematik och svenska, men en systematisk uppföljning och utvärdering i samtliga ämnen saknas. Lärarna följer dock mestadels upp elevernas kunskapsutveckling så att den egna undervisningen utvecklas. De nationella ämnesproven i årskurs 5 är bland annat tänkta att vara ett stöd för lärare i arbetet med att bedöma om eleverna uppnått kursplanernas mål att uppnå i engelska, matematik och svenska. Vidare är det tänkt att de ska fylla en diagnostisk funktion för den enskilde eleven genom de kunskapsprofiler som kan upprättas i samband med att provet rättas. De kan också användas som ett av flera verktyg för att utvärdera den undervisning eleverna erbjudits, alltså som ett instrument i utvecklingen av det pedagogiska arbetet. Vid Lillegårdsskolan uppger lärare att resultaten vid nationella ämnesprov inte används som ett redskap i skolans utvecklingsarbete. Den uppföljning och utvärdering som lärarna ska göra av varje elevs kunskapsutveckling är en förutsättning för att skolans samlade resultat

ska kunna följas upp och utvärderas. Se vidare avsnitt 3.3 i denna rapport under Rektors ansvar.

Inspektörerna bedömer att elevernas kunskapsresultat bör följas upp och utvärderas i samtliga ämnen .

Individuell utvecklingsplan

Enligt grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en framtidsytande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Vid Lillegårdsskolan upprättas en IUP av god kvalitet för samtliga elever vid utvecklingssamtalen. Dock uppger flera elever att de inte kommer ihåg vad som bestämdes vid utvecklingssamtalen. Flertalet elever har inte tillgång till sin IUP i skolan, den förvaras av läraren och eleverna vet inte var. Detta försvårar den betydelse en IUP bör ha för elevernas dagliga lärande.

Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla sitt arbete med de individuella utvecklingsplanerna.

I sammanhanget vill inspektörerna uppmärksamma skolan på att från och med den 15 juli 2008 har bestämmelsen i grundskoleförordningen om individuell utvecklingsplan bland annat ändrats på så sätt att en sådan plan inte enbart ska vara framtidsytande. Den ska innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne. Dessa omdömen får vara betygsliknande men de bör anpassas till elevernas ålder och förutsättningar. Det är rektorn som beslutar om den närmare utformningen. Planen får också innehålla annan information om elevens skolgång om rektorn beslutar detta. Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen kommer att revideras med anledning av ändringen och beräknas vara färdiga under hösten 2008.

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevens kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,
- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygskatalog förs enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Bedömning och betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Eftersom Lillegårdsskolan omfattar årskurserna 1–5 utfärdas inga betyg. Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området avseende de punkter som gäller för skolan av god kvalitet. Inom ramen för de ämnen som lärarna följer upp görs en allsidig bedömning av elevernas kunskaper. Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven som ett stöd vid bedömning. Proven används även som ett diagnostiskt material för att belysa enskilda elevers starka och svaga sidor i respektive ämne.

1.4 Genomförande av utbildningen**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av god kvalitet eftersom det finns en tydlig ambition från lärarnas sida att variera undervis-

ningen och att organisera den på olika sätt. Inspektörerna gör dock bedömningen att läromedlen till stor del styr undervisningen så att läroplanens och kursplanernas mål får begränsat genomslag i undervisningens inriktning.

Inom området finns följande förbättringsbehov.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

Enligt skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Enligt läroplanen ska läraren se till att alla elever oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad.

Vid Lillegårdsskolan utgår lärarna företrädesvis från sin egen planering. I intervjuer med elever och lärare framkommer att det är lärarna som till största delen bestämmer undervisningens innehåll och utformning. På vissa lektioner får eleverna välja vad de vill arbeta med eller välja i vilken ordning givna uppgifter ska utföras. Intervjuer med lärare och elever samt verksamhetsbesök visar att eleverna till viss del är medvetna om mål i läroplan och kursplaner. Inspektörerna ser i några klassrum att målen är tydliggjorda samt att eleverna ges möjlighet att utvärdera och reflektera över sitt lärande. Lärare uttrycker att de inte är tillräckligt bra på att uppmärksamma eleverna på det inflytande de i realiteten har och anser att de borde bli duktigare på detta.

Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta för att öka elevernas kännedom om målen för utbildningen samt öka elevernas inflytande över undervisningen.

Arbetssätt som utvecklar elevernas förmåga att arbeta i demokratiska former

Enligt läroplanen ska skolan sträva efter att varje elev har kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former. Läraren ska tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen och förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle.

Vid Lillegårdsskolan finns ett elevråd för förskoleklassen och årskurserna 1–5. Elevrådets representanter säger att de kan få önska förbättringar till skolan, men att de enligt rektorn inte får vara särskilt kostsamma. Elevrådets representanter uttrycker att det tar tid innan beslutade förbättringar blir genomförda.

Inspektörerna bedömer att Lillegårdsskolan bör utveckla arbetet med elevernas formella inflytande.

Verksamheten i förskoleklassen

Enligt läroplanen ska samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Enligt lärarna samverkar förskoleklassen i liten utsträckning med årskurs 1 i det

dagliga arbetet. Grupperna träffas och arbetar tillsammans när de till exempel går till skogen. Intervjuer visar att förskolepedagogikens betoning av barnets eget utforskande, lek, omsorg och skapande inte fått genomslag i skolan.

Inspektörerna bedömer att samverkan mellan förskoleklass och skola bör utvecklas för att enligt läroplanen berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Samverkan inom skolan

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Läraren ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Enligt lärare och rektorn finns inget system för att följa upp resultaten vid nationella ämnesprov i årskurs 5 på ett systematiskt vis. Detta innebär att de avstämnings-tillfällen som nationella proven utgör inte används som ett redskap för att reflektera över och utveckla undervisningen i samtliga årskurser. Resultaten tenderar att bli en angelägenhet för de lärare som undervisar i de aktuella årskurserna och inte för samtliga lärare som undervisat eleverna. Systematiskt samarbete kring verksamhetens utformning eller progression i elevernas lärande är inte utvecklat.

Inspektörerna bedömer att pedagogisk samverkan mellan grundskolans årskurser bör förbättras för att stödja elevernas långsiktiga lärande och utveckling för att nå målen.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av mindre god kvalitet. Skolan bör utreda om alla elever i behov av särskilt stöd får berättigat stöd och åtgärdsprogrammets kvalitet bör utvecklas.

Skolans målsättning är att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och hjälpa elever som har svårigheter i skolarbetet.

Inom området finns följande förbättringsbehov.

Särskilt stöd

Enligt skollagen ska särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Det finns enligt rektorn rutiner för arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Regelbundna träffar genomförs med skolans elevhälsoteam då behovet av insatser aktualiseras. Personal, elever och föräldrar upplever dock att alla elever i behov av särskilt stöd inte får detta på grund av bristande resurser. Särskilt elever med stora sociala problem får inte det stöd de behöver.

Inspektörerna bedömer att skolan bör utreda om alla elever i behov av särskilt stöd får berättigat stöd.

Åtgärdsprogram

Enligt grundskoleförordningen ska rektorn se till att en elevs behov av särskilda stödåtgärder utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Åtgärdsprogram upprättas enligt rektorn och lärare för elever i behov av särskilt stöd. Inspektörerna tar del av åtgärdsprogram av god kvalitet, men även åtgärdsprogram där skolan lägger ett alltför stort ansvar för stödåtgärderna på eleven och/eller elevens vårdnadshavare. Fokus måste ligga på de åtgärder skolan har ansvar för.

Inspektörerna bedömer att åtgärdsprogrammets kvalitet bör utvecklas.

Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2008:25) för arbete med åtgärdsprogram.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av god kvalitet. Inspektörerna upplever vid sitt besök att trygghet och trivsel är den dominerande bilden av klimatet på skolan. Eleverna uttrycker sig överlag positivt om sin skola och säger att lärarna snabbt tar tag i eventuella konflikter. Enligt elever, lärare och skollädares mobbning eller annan kränkande behandling ovanligt vid skolan. Inom området finns följande brist.

Likabehandling

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska årligen följas upp och ses över.

Vid inspektionstillfället har Lillegårdsskolan en likabehandlingsplan. Denna plan kan inte anses motsvara en sådan likabehandlingsplan som lagen kräver då den exempelvis inte tydligt och konkret anger vilka åtgärder som behövs för att främja likabehandling. Dessutom saknas en specifik redovisning av verksamhetens behov, utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året.

Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan.

Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7) för arbetet med att främja likabehandling.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,

- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av god kvalitet. Skolan ger i väsentliga delar tillgång till utbildning enligt författningarna. Inspektörerna bedömer att eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler.

Inom området finns följande brister.

Garanterad undervisningstid

Enligt grundskoleförordningen ska undervisning i svenska som andraspråk anordnas för elever om det behövs. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. Undervisningen ska anordnas i stället för undervisning i svenska.

Vid Lillegårdsskolan anordnas undervisning i svenska som andra språk för elever i behov av detta. Denna undervisning fungerar dock som ett stöd till undervisningen i svenska och inspektörerna gör bedömningen att skolan inte gör en tydlig skillnad mellan svenska och svenska som andra språk.

Inspektörerna bedömer att svenska som andraspråk ges som stöd inom ämnet svenska och inte som ett eget ämne.

Enligt grundskoleförordningen finns en kursplan för varje ämne. I kursplanen anges bl.a. de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret.

I Lillegårdsskolan finns inte tid avsatt för hem- och konsumentkunskap i årskurs 5. Ämnet förekommer i samband med t. ex. temaarbeten. Eleverna får inte undervisning i sådan omfattning att målen i årskurs 5 kan uppnås. Undervisningen är organiserad så att eleverna läser ämnet i årskurserna 7–9.

Inspektörerna bedömer att fördelningen av undervisningstiden i Lillegårdsskolan inte ger eleverna förutsättningar att nå målen för årskurs 5 i hem- och konsumentkunskap.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av god kvalitet. Enligt rektorn har lärarna utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Officiell statistik visar att läsåret 2007/08 var lärartätheten vid Lillegårdsskolan 6,2 lärare per 100 elever att jämföra 7,0 i kommunen och 8,4 i riket som helhet. Antalet lärare med pedagogisk högskoleexamen per 100 elever var samma läsår också 6,2 vid Lillegårdsskolan att jämföra med 6,0 i kommunen och 7,3 i riket. Skolans rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt och har påbörjat den statliga rektorsutbildningen.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna,
- om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av god kvalitet. Bedömningen grundar sig på att rektorn vid Lillegårdsskolan, enligt inspektörernas bedömning, är förtrogen med det dagliga arbetet i skolan och fattar de grundläggande beslut som bestämmelserna anger.

Inom området finns följande brist.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

Vid inspektionsbesöket framkommer att skolan inte gör uppföljningar, sammanställningar eller utvärderingar av kunskapsresultaten i samtliga ämnen vilket är rektors ansvar. En förutsättning för att kunna göra en uppföljning av skolans samlade resultat är att lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling på individ- och klassnivå. Se punkt 1.2. Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat i denna rapport.

Inspektörerna bedömer att skolan måste göra en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 5 i samtliga ämnen.

3.4 Kvalitetsarbete**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är området av mindre god kvalitet eftersom skolans kvalitetsarbete i vissa avseenden saknar systematik och skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller kraven i förordningen.

Inom området finns följande förbättringsbehov och brist.

Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som det omgivande samhället.

Av intervjuer framgår att det finns en medvetenhet att utvärdera undervisningsmoment av skilda slag. Fortløpande samtal med eleverna följs upp med mer eller mindre kontinuerliga skriftliga utvärderingar och det finns en ambition att systematiskt knyta utvärderingarna till planering och genomförande av undervisningen. Av intervjuer med personalen framkommer dock att resultaten sällan återkopplas och ligger till grund för skolans kvalitetsredovisning. Som tidigare beskrivits följer skolan inte upp, utvärderar och sammanställer resultaten i samtliga ämnen. Kunskapen om skolans resultat är inte utgångspunkt för skolans kvalitetsarbete. Följaktligen är det därför sparsamt med slutsatser i kvalitetsredovisningen om vilka åtgärder som behöver vidtas för en ökad måluppfyllelse.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsarbete bör utvecklas och systematiseras så att skolan kan vidta relevanta åtgärder för ökad måluppfyllelse.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisningen ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. I kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. Enligt förordningen om kvalitetsredovisningen ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

Lillegårdsskolan har upprättat en skriftlig kvalitetsredovisning för år 2006 och år 2007. Kvalitetsredovisningen är enligt rektorn baserad på utvärderingar av lärarna. Flertalet lärare säger att de inte känner till den och att de inte har läst den. Personalen säger sig inte varit delaktiga i upprättandet av skolans kvalitetsredovisning. Den är inte ett levande dokument för utvecklingsarbetet på skolan. Enligt lärare och elever har inte kvalitetsredovisningen utarbetats under medverkan av elever och därmed uppfylls inte kraven i förordningen. Insynen i skolans verksamhet och utomstående möjligheter att bedöma skolans kvalitet försvåras när information saknas.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller kraven i förordningen eller att elever getts möjlighet att medverka vid framtagandet.
Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning.

2008-09-30 Göteborg

Ulla-Britt Norin

Helén Svelid